

Vali Cios și Alexandru Angelescu

încep să se frângă, să se tulbure odată en apariția situației de excepție, odată cu nașterea fricii care crește, se dezvoltă din ea însăși, dictind gestul iremediabil al trădării; partea a doua — mai puțin realizată, cu unele incertitudini și inabilități literare — este giudită ca permanentă îmbinare a planului real cu cel imaginar, procesul mental, tortura remușcărilor, fiind concretizate prin dialogul cu fata ucisă, sacrificată de erou, dar care va rămâne prezentă în scenă, vie în memoria, în conștiința sa.

Spectacolul semnat de Ion Simionescu pornește tocmai de la figurarea acestor etape diferite, urmînd textul în calitățile sale, încercînd depășirea unor neîmpliniri, clarificarea sensurilor, a momentelor mai puțin limpezi. Schimbarea de ton se face însă prea tranșant, efortul de explicitare a celei de-a doua părți se traduce scenie printr-o metaforizare excesivă și adesea simplistă. Spectacolul abundă în figuri de stil, în trimiteri și sugestii, explică iar și iar lucruri înțelese deja de spectator. Eroina va fi îmbrăcată într-o rochie de bal din materialul uniformelor de închisoare, se va plimba în cerc ca în curtea penitenciarului, eroul o va lega la ochi, în cursul unui dialog, amintind (a cita oră ?) faptul că el a împins-o în fața plutonului de execuție; se fac trimiteri la personaje-victime ale societății (Fetița cu chibrituri, de exemplu), se cită „My lord” ș.a.m.d. Pînă aici este vorba doar despre exagerarea, supralicitarea unor sensuri exacte: următorea observație se referă însă la o idee *introdusă* de spectacol și care nu este în acord cu textul lui Alexandru Sever. În scenă răsună amplu, în mai toate

momentele de tensiune psihologică *Simfonia destinului*, eroina — încarnare a obsesiei culpabilității pe care o trăiește profesorul — dășiră lină neagră într-o atitudine sugerînd cumva mitologicele Parce, aluzii străvezii la ideea unui Fatum care planează asupra personajelor. Textul, însă, nu acest lucru își propune să-l comunice, nu un destin implacabil interesează aici.

Mult mai bine realizată scenic, mai apropiată de intențiile dramei, rămîne prima parte a spectacolului, cu o bună construcție a evoluției psihologice a eroului, cu punctarea precisă și nuanțată a treptelor parcurse de acesta. Meritul îi revine desigur și interpretului Alexandru Angelescu, actor de solide resurse scenice, foarte precis în caracterizarea personajului, știind să echilibreze trăsături diferite pentru a realiza un portret într-adevăr semnificativ.

Vali Cios își rezolvă personajul așa cum o acțiunii talentată poate duce la bun sfîrșit orice rol chiar dacă — și acesta este cazul — nu i se potrivește.

Contribuții meritorii au în spectacol Nicolae Gheorghe — un actor de finețe a replicii și de pondere scenică — și Aurora Novăcescu care reușește să creeze un personaj foarte pitoresc, aflat pe muchia vulgarității, dar fără a o depăși. Inconsistență prezența Ștefaniei Donca.

Cristina Constantiniu

Teatrul „C. I. Nottara”

CORRIDA

de Alfonso Sastre

Premiera: 13 decembrie 1974.

Regia: colectivă. Scenografia: LIDIA RADUAN. Ilustrația muzicală: LUCIAN IONESCU.

Distribuția: LUCIA MUREȘAN (Gabriela); CRISTINA TACOI (Alícia); BEATRICE PETRESCU și ANGI TOMAIDE (Camerista); MIRCEA ANGHELESCU (Impresarul); ION DICHISEANU (Jose Alba); ȘTEFAN RADOȘ (Doctorul Sanchez); ADRIAN MĂZĂRACHE (Rafael); VIOLETA COMANICI (Jimenez); RADU DUNĂREANU (Comisarul); ȘTEFAN PISOCHIT (Juan); DANIEL CONSTANTIN (Asistent sanitar).

Ne-am dus plini de speranțe la „Nottara” să vedem *Corrida*, sau *Cornada* cum i s-a spus scrierii lui Alfonso Sastre atunci cînd

Ion Dichisceanu și, în plan secund, Mircea Anghelescu și Lucia Mureșan

i s-a dat drept de cetățenie la noi de către Teatrul din Petroșani, cu un an în urmă. După ce trupa petroșăneană ne-a prezentat, într-o imagine incompletă, cam incertă și cam schematică, lumea pitorească și atractivă, plină de tristețe și de dramatism a piesei, ne-am zis că s-ar putea ca la a doua versiune, fiind vorba de o trupă prestigioasă cum este cea de la „Nottara”, această frumoasă și tragică pagină din literatura Spaniei, să aibă mai mult noroc. Și n-a avut. În afară de o inspirată ilustrație muzicală, ce puncta nostalgie „culoarea locală”, suspinul înfierat al patimilor dezlănțuite, „passo-doblele” atât de caracteristice Spaniei, însoțite de frenetice sau tânguitoare melodii acompaniate de castaniete, și, în afară de strălucitoarea, splendidă pelerină roșu-aurie a toreadorului, și de șalul negru al soției lui, nimic altceva nu ni s-a părut că vine să sublinieze valorile reale ale acestei piese, să-i deschidă drum spre inima spectatorului nostru, s-o scape de un destin trist, de pericolul alunecării ei în uitare. Așa cum s-a scris și în alte publicații, și cum s-a relevat în paginile revistei noastre, piesa lui Alfonso Sastre dezvăluie într-o tonalitate dură, impregnată de ironie, de sarcasm, un mod „original” și crud de exploatare. Ea vorbește foarte convingător, cu mijloace de o evidentă și colorată teatralitate, despre un sistem social „cu multe lucruri rău întocmite”, despre singurătatea și disperarea omului, despre lupta ne-

miiloasă, inegală, paroxistică, dintre exploatați și exploataitori, care în cele din urmă ajunge să genereze doar victime și nici un vinovat.

Aspră și patetică, *Corrida* cuprinde o idee care poate constitui nucleul unui spectacol de valoare: jocul nepăsător al afaceriștilor cu viața și moartea oamenilor, subordonarea oricăror aspirații banului, intereselor meschine, veleitare.

Dacă în montarea de la Petroșani, un tânăr regizor, în dorința lui meritorie de a-și încerca spectaculos puterile, a căutat, prin apăsări ostentative, prin supradimensionarea (nu întotdeauna fericită) a ideii, lărgirea cadrului acțiunii și a conflictului piesei — să-i generalizeze semnificațiile, să-i amplifice sfera dezbaterii — în montarea de la „Nottara” nu am întrezărit nici un soi de ambiție artistică. Totul a fost lăsat să curgă în scenă, indiferent, banal și la voia întâmplării. Și era firesc să se întâmple așa, atâta timp cât spectacolul nu poartă răspunderea nici unui regizor, fie el de mai mare sau mai mică autoritate. Găzduit pe scena mică a Studioului, spectacolul a fost realizat — așa cum relatează caietul program — în *regie colectivă*. Destinată deobicei încercărilor înnoitoare, montărilor cu caracter experimental, sala Studio a Teatrului „Nottara” a văzut câteva mostre de mare interes și cu mare ecou în viața noastră teatrală. Nu cred că a stat cuiva, cîtuși de puțin în intenție, să încerce aici, cu piesa lui Sastre, un eșec cu

experiența regiei colective. Mai cu seamă când era angajat un grup de actori huni și de mare popularitate, lăsați însă să se descurce care cum știe, și să se afirme care cum poate. Absența regizorului s-a manifestat în primul rînd în detrimentul interpreților-piloni ai conflictului. Sinceritatea, firescul, intenția de joc sobru și concentrat a lui Ion Dichiseanu, nu au fost suficient valorificate pentru a sugera dimensiunea simbolică a dramei eroului, pentru a degaja fiorul tragic al înfricoșătoarei lui oscilări între viață și moarte, al opțiunii lui dramatice și fatale, din final. Mircea Anghelescu a vrut să-i fie lui Dichiseanu un adversar rău, stilat și cinic. Și n-a fost. Impresarul din piesa lui Sastre nu este un cinic oarecare de duzină. Personajul trimite spre proporțiile de simbol ale unei forțe malefice de distrugere, cu multiple fațete, cu moduri extrem de variate și nuanțate de a-și impune forța, orgoliul, cruzimea. O aglomerare de gesturi nervoase, o țigară în colțul gurii, o privire „diabolică“ n-au fost argumente majore și suficiente pentru a desena autoritatea și semnificația personajului. Lucia Mureșan a punctat uneori cu eleganță și demnitate iubirea și suferința soției toreadorului. Dar și acest personaj ne-a apărut mărunț și minimalizat prin alunecarea lui în melodramă, în poză patetică. Și mai sînt în acest spectacol: Ștefan Radof, Cristina Tacoi, Viorel Comănicei, Adrian Mazarache, care trec aproape neobservați prin scenă, și pe la arlecchini, fără să lase vreo urmă concludentă a talentului lor, a capacității lor compoziționale. Sîntem nevoiți să recunoaștem, cu amărăciune, că în această reprezentație, în care ne-am pus câteva nădejdi, nici un interpret nu se manifestă la nivelul său real. Redusă la dimensiunile unei melodrame de rînd, în care personajele par a nu aspira nici măcar la autenticitate, puterea conflictului, timbrul specific al autorului lipsesc. Vibrația tragică și tensiunea etică a piesei, cu toate reverberațiile umane și semnificațiile sociale, s-au pierdut într-o desfășurare teatrală vetustă și monotona. Montarea de la „Nottara“ nu justifică astfel opțiunea repertorială a acestui teatru, care și-a făcut nenumărate puncte de glorie din reprezentarea piesei străine alături de cea românească.

Valeria Ducea

Teatrul Giulești
— Sala Studio —

AMINTIRI DESPRE ORĂȘELUL SPOON RIVER

de Edgar Lee Masters

Șase actori talentați. Șase actori în căutarea unor roluri care să le dea satisfacția transpunerii în situații dramatice, comice, variate, în stări de spirit complexe, în momente de viață autentică. Șase actori iubitori de poezie. Șase actori dăruitori scenei, devotați muncii. Șase actori în căutarea unei piese...

...și dacă n-au găsit-o, au improvizat-o. Din cartea scriitorului american Edgar Lee Masters, *Antologia orașelului Spoon River*, ei au extras un număr însemnat de personaje (autorul alcătuirii textului de scenă nu ne este comunicat în programul spectacolului — se presupune deci, că e o lucrare colectivă) și le-au împărțit după afinități temperamentale și artistice, fiecare interpretînd mai multe roluri și, sub îndemnarea regizorală a unuia dintre ei, Mihail Stan, au compus un spectacol — recital cu titlul *Amintiri despre orașelul Spoon River*, care se reprezintă în sala Studio a Teatrului Giulești.

Pornind de la titlul cărții lui Edgar Lee Masters, spectacolul încearcă să se constituie într-o microantologie de scene și personaje familiare unei anume literaturi americane, care îmbină sarcasmul scenelor sociale cu lirismul evocărilor vieții de familie. Amintirile, destul de vagi la început, prind treptat contur făcînd să reînvie pentru o clipă în fața noastră morții orașelului Spoon River, într-un șir de autobiografii nu lipsite de pitoresc și de unele semnificații sociale și umane. Iubiri trecătoare și drame de familie, aventuri norocoase, un politician demagog, un ostaș care moare într-un război străin de interesele lui, o familie cumsecade, beiful satului, oameni mînați de setea de înavuțire, — toți, și toate, se perindă prin fața noastră ca tot atâtea destine umane lăsînd uneori o diră de gînduri în urma lor. Alteori, cel mai ades pierind fără urmă. Rămînem cu impresia finală a unei meditații cam nebuloase despre viață și moarte, în care moartea apare cu virtuți egalizatoare și tranchilizante, dar viața se afirmă, parcă, demnă de a fi trăită în ciuda tuturor necazurilor și durerilor.